

6410242 ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΚΟ ΕΙΔΟΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΤΟΥ 17ΟΥ ΚΑΙ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ
(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6410242	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	-
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το παραμυθιακό είδος στη Γαλλία του 17ου και 18ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
• Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να: • έχει γνώση της ιστορικής εξέλιξης του παραμυθιού από λαϊκό σε λογοτεχνικό είδος • Έχει αποδεδειγμένη γνώση των βασικών σταθμών της εμφάνισης και της εξέλιξης του παραμυθιού ως λογοτεχνικού είδους • Διακρίνει τα χαρακτηριστικά του παραμυθιού και να το προσδιορίζει ως λογοτεχνικό είδος. • Αναλύει παραμύθια με βάση σύγχρονους όρους αφηγηματολογίας και υφολογίας • Γνωρίζει βασικές σχολές της θεωρίας και ανάλυσης του παραμυθιού και να εφαρμόζει βασικούς όρους της στα κείμενα. • Γνωρίζει τις Γαλλίδες συγγραφείς που πρωταγωνίστησαν στη δημιουργία και εδραίωση του είδους στη Γαλλία • Εντοπίζει τα χαρακτηριστικά της ανατροπής των έμφυλων ρόλων και την κατάργηση των στερεοτυπικών χαρακτηριστικών των φύλων σε συγκεκριμένα παραμύθια.
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Σχεδιασμός, διαχείριση εννοιών και όρων και ασκήσεις εφαρμογής • Ομαδική εργασία. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα στοχεύει να γνωρίσει στους φοιτητές/τριές ένα *corpus* παραμυθιών παρουσιάζοντας βασικούς σταθμούς της εμφάνισης και εξέλιξης του παραμυθιού ως λογοτεχνικού είδους. Θα εστιάσουμε στην ανάδυσή του την τελευταία δεκαετία του 17ου αιώνα στα παρισινά σαλόνια, όπου μετατρέπεται από λογοτεχνικό παιχνίδι επινοητικότητας σε καινοφανές λογοτεχνικό είδος, δίνοντας τη δυνατότητα στις Γαλλίδες συγγραφείς να υπερβούν τα στενά όρια της επιστολογραφίας και του πορτρέτου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε παραμύθια που ανατρέπουν τους έμφυλους ρόλους καταργώντας τα ετεροκανονιστικά χαρακτηριστικά των φύλων. Η μεταμόρφωση του είδους τον 18ο αιώνα θα συνδεθεί με την εισαγωγή του ανατολίτικου, εξωτικού στοιχείου και τον ηθικοπλαστικό του χαρακτήρα με παραλήπτη πλέον το νεανικό αναγνωστικό κοινό.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Ορισμός του παραμυθιού και είδη, χαρακτηριστικά και θεωρίες γένεσης
2. Το λόγιο στοιχείο και ο Βοκάκιος: Straparola, Giovan Francesco (16ος αι.)
3. Το λαϊκό στοιχείο και το γέλιο: Giambattista Basile (17ος)
4. Δομή του παραμυθιού/αφηγήματος: Greimas, Propp
5. Η επινόηση του λογοτεχνικού είδους του conte de fées και οι γυναίκες συγγραφείς («cercle des conteuses»): από την κοσμική κοινωνικότητα των λογοτεχνικών σαλονιών στην αναγνωρισιμότητα του τυπογραφείου.
6. Έμφυλοι ρόλοι και ανατροπή (*Finette Cendron* της Mme d'Aulnoy)
7. Μεταμφίηση και αλλαγή ταυτότητας (*Marmoisan* της Marie-Jeanne L'Héritier)
8. Η ρευστότητα του φύλου (*L'aigle au beau bec, Peine Perdue* της Madame de Murat)
9. Αμοιβαιότητα και συναίνεση στον γάμο (*Persinette*, Mlle de la Force)
10. Αναπαραγωγή/ιδιοποίηση του παραμυθιακού μοτίβου (Catherine Bernard / Perrault)
11. Διδακτισμός και ανάδυση του θαυμαστού (*merveilleux*) και υπερφυσικού στοιχείου τον 18ο αιώνα (*La Belle et la Bête*: από την ονειρική διάσταση και την ερωτική επιθυμία της Jeanne-Marie Leprince de Beaumont στην ηθικοπλαστική εκδοχή της Mme de Beaumont)
12. Παρωδία του conte des fées και κοινωνική σάτιρα (*La reine fantasque*, J.J. Rousseau)
13. Ανακεφαλαίωση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο και μαθητοκεντρική εκπαιδευτική διαδικασία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι: στη διδασκαλία (power-point) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες (βλ. υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω του e/class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Διαδραστική διδασκαλία	19
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας	15
	Ανάγνωση ενός λογοτεχνικού έργου	16
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η γαλλική και η μέθοδος διαμορφωτική. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών εδράζεται σε 3 διαφορετικά κριτήρια: Α) σύντομη ομαδική εργασία σε μορφή powerpoint και παρουσίαση ενώπιον των φοιτητών/τριών (20%) Β) Συζήτηση περί του αναγνωσθέντος λογοτεχνικού έργου (10%) Γ) εφαρμοστική εργασία/άσκηση (20%)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:**

- Raymonde Robert, *Le Conte de fées littéraire en France de la fin du XVIIe à la fin du XVIIIe siècle*, Nancy, presses universitaires de Nancy, 1982.
- Dejean Joan, «Un grand siècle pour les femmes», in Martine Reid (dir.), *Femmes et littérature*, Paris, Gallimard, 2020, t. I.
- Barchilon Jacques, *Le Conte merveilleux français de 1690 à 1790. Cent ans de féerie et de poésie ignorées de l'histoire littéraire*, Paris, Honoré Champion, 1975.
- Hannon, P. (1998). *Fabulous Identities: Women's Fairy Tales in Seventeenth-Century France*. Amsterdam: Rodopi.
- Raynard, S. (2002). *La Seconde Préciosité. Floraison des conteuses 1690-1756*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Seifert, L. (1996). *Fairy Tales, Sexuality, and Gender in France 1690-1715: Nostalgic Utopias*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sermain, J.-P. (2005). *Le conte des fées du classicisme aux Lumières*. Paris: Desjonquères.
- Λαλαγιάννη Βασιλική, Σπυριδοπούλου Μαρία, «Όψεις και μεταμορφώσεις του παραμυθικού είδους στη Γαλλία (1690-1789): η περίπτωση των Madame de Villeneuve και Madame de Baumont», στο *Παιδική Λογοτεχνία και παραμύθι*, Κων/νος Μαλαφάντης (επιμ.), MusEd, τ. 2, τχ. 3, 2021, σσ. 101-113.
- Thiesse, A.M. (1996). Littérature et folklore, l'invention érudite de la culture populaire. In A. Vaillant (Ed.), *Écriture/Savoir* (pp. 239-256). Saint-Étienne: Éditions Printer.
- Propp Vladimir, *Morphologie du conte*, Points essais, 2015.
- Belmont Nicole, *La poétique du conte*, Gallimard, 1999.
- Bricout Bernadette, *La clé des contes*, Seuil, 2005.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Raynard, S. (2008). Perrault et les conteuses précieuses de la génération 1690: dialogue intertextuel ou querelle masquée?. *Romanic Review*, 99(3-4): 317–331. <https://doi.org/10.1215/26885220-99.3-4.317>.
- Spiridopoulou, M., & Lalagianni, V. (2021). Bibliographie critique. Auteures de contes de fées en France aux XVIIe et XVIIIe siècles. *Women in French Newsletter*, 35(2), 23-49.